

INDENRIGSMINISTERIET

Christiansborg Slotsplads 1, 1218 K. - Tlf. (01) 11 69 00 - Giro 5 52 55 00

København, den 24. marts 1982.

1. kkt. j. nr. 1981/130/4-1.
(Redes anført ved henvendelser
om sagen)

I skrivelse af 17. december 1981 (j.nr. K.nr.4-4) har byrådet udbedt sig en udtalelse om, hvorvidt de valgberettigede grupper i byrådet ved valg af medlemmer til I/S Midtkrafts repræsentantskab er frit stillet med hensyn til, om de ønsker at udpege medlemmer af byrådet eller personer, der ikke er medlemmer af byrådet.

Byrådet har henvist til, at vedtægterne for I/S Midtkraft ingen bestemmelser indeholder herom, at det er antaget, at en kommunalbestyrelse i vigtigere sager ved en flertalsbeslutning kan bestemme, hvorledes de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmers stemmeret skal udøves, også for så vidt angår repræsentanter, der er udpeget af et mindretal i kommunalbestyrelsen, og at konsekvensen heraf må være, at alene byrådsmedlemmer kan udpeges til repræsentantskabet, idet personer, der ikke er medlemmer af byrådet, ikke kan være bundet af byrådets beslutning om, hvorledes stemmeretten skal udøves.

I denne anledning skal man meddele, at det er en almindeligt gældende grundsætning, at det er kommunalbestyrelsens flertal, der træffer bestemmelse om, hvorledes der skal disponeres i kommunens anliggender, jfr. den kommunale styrelseslovs § 2. I de tilfælde, hvor der skal ske fravigelse af denne grundsætning, der indebærer begrænsninger af kommunalbestyrelsens beslutningsfrihed på bestemte områder, er hjemmel i styrelsesloven og tilsynsmyndighedens godkendelse fornøden, jfr. styrelseslovens § 60 og indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 177 af 14. april 1981, § 5, henholdsvis for så vidt angår kommunale fællesskaber og kommuners deltagelse i selskaber, hvori andre end kommuner er deltagere.

Når en kommune indgår i sådanne fællesskaber, afgiver kommunalbestyrelsen kompetence til et organ, der på en række områder herefter kan træffe beslutninger med virkning også for den pågældende kommune.

Der er således tale om, at der sker en overdragelse af kompetence til et ligeværdigt organ i modsætning til den situation, der foreligger, når kommunalbestyrelsen i henhold til bestemmelsen i § 17, stk. 4, i den kommunale styrelseslov nedsetter et særligt udvalg, der kan bestå af såvel kommunalbestyrelsesmedlemmer som ikke-medlemmer af kommunalbestyrelsen. Sådanne udvalgs kompetence består alene i forberedende eller rådgivende funktioner for kommunalbestyrelsen, økonomiudvalget eller de stående udvalg.

På den nævnte baggrund er det indenrigsministeriets opfattelse, at der i tilfælde, hvor et selskabs vedtægter - således som det er tilfældet for I/S Midtkrafts vedkommende - ikke indeholder hjemmel til, at en kommunalbestyrelse kan udpege personer, der ikke er medlemmer af denne, til at repræsentere sig i repræsentantskabet, ikke består mulighed for at foretage en sådan udpegning.

Såfremt der måtte foreligge tilfælde, hvor en kommunalbestyrelse desuagtet har udpeget andre end medlemmer af kommunalbestyrelsen til en fællesskabsbestyrelse, må sådanne medlemmer efter indenrigsministeriets opfattelse være underkastet samme instruktionsbeføjelse fra kommunalbestyrelsen som dennes medlemmer (bundet mandat).

Indenrigsministeriet bygger denne antagelse på, at det ikke kan være tilfredsstillende, om en kommunalbestyrelse, der har afgivet kompetence ved sin indtræden i et fællesskab, skulle være henvist til at acceptere, at den stemmevægt, som ved fællesskabets stiftelse er tillagt kommunalbestyrelsen, udnyttes i strid med dennes flertals opfattelse, alene fordi den person, som kommunalbestyrelsen har valgt til at repræsentere sig i fællesskabet, ikke er medlem af kommunalbestyrelsen.

Det følger af styrelseslovens § 17, stk. 3, 2. punktum, at en kommunalbestyrelses valg af medlemmer til et repræsentantskab som f.eks. Midtkrafts, har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode. Det er derfor utvivlsomt, at en ikke-overholdelse af et eventuelt bundet mandat ikke kan få indflydelse på repræsentantskabshvervet.

Den omstændighed, at der således ikke foreligger nogen mulighed for en direkte reaktion fra en kommunalbestyrelses side over for en udpeget repræsentant, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, og som ikke efterkommer det direktiv om stemme-

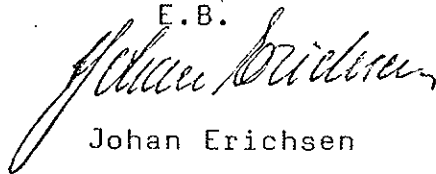
afgivningen, han har fået af kommunalbestyrelsen, udelukker dog formentlig ikke, at der kan blive tale om, at den pågældende, der tilsidesætter kommunalbestyrelsens beslutning, vil kunne ifalde erstatningsansvar for et eventuelt økonomisk tab for vedkommende kommune, der måtte opstå som følge af, at det bundne mandat ikke følges.

Såfrømt en kommunalbestyrelse til et fællesskabsorgan måtte have udpeget en repræsentant, som ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, og pålagt den pågældende at afgive stemme i fællesskabsorganet på en bestemt måde, vil repræsentanten kunne friholde sig for et eventuelt ansvar for kommunalbestyrelsens beslutning om, hvorledes han skal afgive sin stemme i fællesskabsorganet ved overfor kommunalbestyrelsens formand før afstemningen i fællesskabsorganet skriftligt at tilkendegive sin afvigende opfattelse.

Den pågældende må i øvrigt være berettiget til, når han i repræsentantskabet stemmer i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutning herom, at tilkendegive sin egen personlige opfattelse vedrørende det pågældende afstemningspunkt og anmode om, at denne opfattelse må blive ført til protokols.

P. M. V.

E.B.

Johan Erichsen